

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Нью Йорк. Четвер, 14-го Лютого 1907. Число 7.

Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, February 14, 1907. No. 7.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет за місяць Січень 1907.

За померлих членів, їх жінок і за случай каліцтва:

Відд. 1. Данило Карпак, умер 26 го Новембра 1906 року..... 1000 дол.

Відд. 29. Иван Хавик, умер 18-го Де-
кембра 1906..... 1000

Відд. 1. Катерина, жена Мих. Май-
чака, умерла 21-го Децембра 1906..... 400

Відд. 4. Андрей Телепон м. Тереси,
умер 24-го Децембра 1906..... 400

Відд. 7. Анна, жена Михайла Дрань,
умерла 6-го Децембра 1906..... 400

Відд. 33. Павлина, жена Микити
Нац, умерла 18-го Новембра 1906..... 400

Відд. 67. Анна, жена Федора Мотко,
умерла 20-го Децембра 1906..... 400

Відд. 14. Параска, жена А. Валев-
ского, умерла 10-го Новембра 1906..... 400

Відд. 29. Иван Хавик, муж Юлії, умер
18-го Децембра 1906..... 400

Відд. 45. Франціс
селик, умерла 5-го Н

Відд. 53. Параска,
жн, умерла 5-го Новембра 1906..... 400

Відд. 63. Анна Целий, утрата руки..... 200

Разом..... 5800.00

Платня головних урядників за Січ..... 155.00

Адміністрація „Союза“ за Січень..... 121.26

Весь розхід виносить..... 6076.26

Розмет платять 6 881 членів записаних на ціле
посмертне і 601 членів записаних на пів посмертного.

Крім того кожний член платить за орган „Союза“
по 10 центів, на Фонд Резервовий по 2 центи, на
Фонд Народний по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 цент.

Разом платить: член на ціле посмертне 99 цент.
а на половину посмертного 57 цент.

К. Кирція, председатель.

С. Ядловский, секретар.

А. Шаршонь, касіер.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Лютый.

14	Ч.	Триф.
15	П.	Скрип. Госп.
16	С.	Симео
17	М.	37 не С. Ландора
18	П.	Агафії
19	В.	Вукла, Юліана
20	С.	Партенія

Прошу всіх пп. бизнес-
менів, котрі оголошували
ся в календарі на р. 1907,
щоби попросили як най-
скорше належність за ого-
лошення до мене.

о. С. Макал,

11 May Str., Ansonia, Conn.

Звертаємо увагу усіх
наших читачів на се, що
хто не має оплаченої „Сво-
боди“ наперед, тому не мо-
жемо її висилати враз з
другими часописами, але
мусили ми на кожне число
наліплювати одного цента і
висилати его осібно. Таке
є нове розпорядження ту-
тешньої почти і ми мусимо
строго его держатись. Вви-
ду сего если хто не хоче
аби ему спинювати висилку
„Свободи“, зволить належну
за неї суму всегда вперед
нам прислати.

Редакция „Свободи“.

Всі члени Союза які
не дістають точно „Сво-
боди“ зволить сейчас пода-

ти місцевим секретарам
свій новий а також старий
адрес—а місцевий секретар
відомше їх рекордовому
секретарови на адресу:

Mr. Theo. Labowsky,
Box 76, Jersey City, N. J.

Минулої Суботи відбув
ся в Либери Гол на ули-
ці Гавстон в Нью Йорку
митинг тов. „Самопоміч“.
На митинг вийшло людий
не багато. Вступило 5 но-
вих членів. Товариство на-
міряє отворити свою чи-
тальню.

Віденська „Neue freie
Presse“ подає звістку, що
в усіх виборчих округах
міста Львова (округів виб.
у Львові є 6) будуть кан-
дидувати до парламенту
соц. демократи. Між канди-
датами є визначний провід-
ник укр. соціал-демократії
в Австрії д. Ганкевич. Вви-
ших виборчих округах схід-
ної Галичини будуть канди-
дувати укр. соц. демократи:
з виборчого округу Бали-
город-Старий Самбір-Дрого-
бич: Семен Вітик, з округу
Сокаль-Броди-Зборів: Др.
Яросевич, з округу Козова-
Збараж-Тернопіль: Яцко Ос-
тапчук і Др. В. Старосоль-
ский.

В Канаді стала виходи-
ти на ново релігійно наро-
дна часопись „Ранок“ в
збільшенім форматі (8 сторін
друку). Виходить два рази
на місяць під числом 479
Stella Ave. Winnipeg і кош-
тує на рік 50 центів.

60.000 людий буде по-
трібно сего року до різних
робіт в Канаді. До будови
железниць в різних місцях
західної Канади потребують
набільше, а в наслідок ве-
ликого попиту платня ро-
бітників правдоподобно бу-
де висша сего року ніж за
последні часи.

Хто немає сталої робо-
ти, то нехай приїде до
San Francisco, бо тут по-
требують дуже багато робіт-
ників, і лучше платять як
на всході (від \$2.50 до
4.50 на день, то значить
9 годин). Стала робота на
цілий рік; зими тут нема.
Також дівчат багато по-
требують до роботи, платня
від \$ 25 до \$40 на місяць
і харч. Стала робота. При-
їжджайте Братя і Сестри
а не пожалуйте. Хто хоче
інформацій нехай пише на
адрес:

Michal Ferley,
327 Prague st. & Russia Ave.
San Francisco.
U. S.

Дня 7-го с. м. случи-
ла ся в Шікаго катастрофа
железнична, якої жертвою
було чотирох убитих а 25
ранених. Потяг ч. 5 впав в
магазин зі збіжем так, що
майже увесь без сліду по-
тону в масах зерна. При-
чиною катастрофи був по-
сований віз, який стояв
на дорозі, куди мав пере-
ходити потяг ч. 5. Щоб
сей віз оманути, пустили
потяг на другий шлях, од-
нак тут він злетів зі ш-
нів, переломився рогачку і
вибиваючи одну цілу стіну
злетів до магазину.

В копальні нафти в
Бориславі, в Галичині, у
шпіб „Lampren-muehle“ ви-
бухнув огонь. Пожар по-
тягнув за собою жертви в
людах: трох людий іменно
згоріло на вуголь. Четвер-
тий робітник, який під сю
пору знаходив ся у шатті
виратовав ся по ливні.

В Скрентон, Па. вели-
чезний відлам вугля убив
в копальні „Oxford“ май-
нерського робітника Івана
Мікульського.

В Монреалі незадовго
буде вибудована найбільша
фабрика вагонів в Канаді.
Фабрика ся буде могла ви-
давати денно 50—60 ціло-
вито готових вагонів. Ка-
пітал компанії виносить 5
мільонів долларів.

І знов приходить ся
нам занотувати одно полі-
тичне вбійство у Росії Дня
8 с. м. С. А. Александров-
ский, губернатор Пенси,
як що виходив з театру,
важав мертвий, поділений
двома кулями молодого ре-
волюціонера. Молодий ге-
рой віткаючи вбив ще од-
ного поліцейського, однак
бачучи, що не удасть ся
йому вирвати з товпи,
вистрілом відобрав собі
житє. Як пізнійше показа-
ло ся, кулі у його револь-
вері були затроєні. Хто він
такий, до сих пор не скон-
статовано.

Цар затвердив засуд-
ження судового, яким при-
суджено віце-адміралови
Небогатову і офіцерам 10
літ в'язниці у кріпости. Як
звісно, адмірал Небогатов у
последній війні, здав ся
без бою Японцям.

Ряд російский рішив
замкнути тамтого року в'я-
зницю в шліссельбурській
кріпости опять відчинити і
уживати так як поперед на
в'язницю для політичних
преступників. Двадцять мо-
ряків, яких за уділ в бунті
флоту в Севастополі за-
суджено на дожиттєнну
в'язницю, попали перші у
сей гріб для живи. Рівнож
у кріпости має опать вико-
нувати ся засуди смерті.

Найсвятійший синод
в Петербурзі засудив на
три місяці острої покути в
монастири попа Григорія
Пакова за се, що він у
свій часопись „Вожа Прав-
да“ проголосив засади
християнського соціалізму.
Сю науку виклав синод та
заказав єї проголосувати.
Піп Паков мав кандидувати
до думи; однак тепер, ако
караний стратив право кан-
дидованя.

В Нью Йорку зібрались
в Піподрої католики числом
7000 людий щоби запроте-
стувати проти поступованя
французкого уряду супроти
католицької церкви у Фран-
ції.

В La Porte, Ind. розпо-
чато уже класти шни під
електричну железню яка
має получити Шікаго з Нью
Йорком. Сею железню
можна буде переїхати про-
стором Шікаго - Нью Йорк
в протягу 10 ох годин і се
по дуже низьких цінах. Но-
ва железня викличе пра-
вдоподобно велику борбу
поміж компаніями железн-
ними старшої дати—однак
в сім случаю правдоподі-
бно найлучше вийдуть па-
сажери.

Міністерство війни
жадає від конгресу суми 7
мільонів 353 тисяч долларів
на будову фортец.

Видавниче товариство
„Знаніє“ випустило недавно
нове видане „Кобзаря“ в
перекладі на російську мо-
ву.

(Рада.)

В South Chicago, найде-
но тіло 15 літнього хлопця
Вол. Курпи, який загинув
був без вісти еще 15 гру-
дня м. р. Тіло лежало ва-
мерзле в леді і намулі річ-
нім. Родичі хлопця були
певні, що його замордовано
та поліція безуспішно слі-
дила за якимиись даними у
сій справі.

В понеділок, 28 січня
с. р. відбуло ся последнє
„предсмертне“ засіданє ав-
стрійського парламенту, я-
кий винятково сходять зі
світа „натуральною смер-
тю“, уступаючи місця но-
вому, який в недовзі збе-
ре ся на підставі нового
виборчого права.

В Тегерані, столиці
Персії, założено національ-
но-перський банк з закладо-
ним капіталом 25 мільонів
долларів. Чижинцям заборо-
нено строго в який небудь
спосіб брати уділ в фінан-
сових справах банку. Се
стало ся за згодою молодого
перського парламенту,
який стремить усіми сила-
ми до сього, щоб край вир-
вати з кітків чужоземних
банкирів. Нац. перс. бан-
кови надано привілей інка-
сувати усі дотепер еще не
заставлені доходи державні
та уділяти концесії на
будову железнниць.

В Chison, у Франції
в убогій хатині найдено
загально знану жебрачку
Августину Ваугієр мертвою.
Лікарі сконстатували, що
она померла з голоду і ви-
мина. Поміж шматами, однак
на яких она спала, найдено
300 тисяч франків вартісних
паперами.

В селі Гєрєвка, туть-
ської губернії, у Росії похо-
вано одного мужика. В два
дни пізнійше почули ся з
могили зойки і крики. За-
бобонні селяни казали, що
то так небіжик покутує за
гріхи і з далека обминали
страшний гріб. Доперва по
двох дальших днях жандарм
відкопав гріб. Небіжик жив
еще, однак знаходив ся в
стані цілковитого обезси-
лення. За тих чотирь днів
він зовсім посивів.

На двірським балю у
короля сербського, в Бель-
граді, молодший син коро-
ля, князь Александер, тан-
цюючи з донькою німецько-

го посла, зробив єї пропо-
зицію так образливу, що
дівчина вирвала ся з його
рук і з плачем побігла до
матери. Се викликало в
кругах двірських дуже
пригноблюче вражінє, тим
більше, що посол зажадав
сатисфакції.

Де о
Десмид Данилович, в Росії. 6 8 літ в
Америці, мешкає в Нью-Йорку. Хто би
о нім знав, або він сам, зволить напи-
сати на адресу:
Ksenofont Kuczerenko,
184 Hudson St.,
New York, N. Y.

Руский Нью Йорский Боян

устроєє в Неділю дня 17
Фебруара, 1907.

Перший великий концерт

(-) в Галі (-)

„MANHATTAN LYCEUM“

66—68 East 4th Street,

в Нью Йорку

з сльідуючою програмою:

I.

1. Вступне слово, о. Чаплинский
2. Н. Кумановский: „Ой вербо,
вербо“, хор мішаний.
3. Шевченко: „Топола“, віддекла-
мує п-і Сабіна Ярема.
4. І. Воробкевич: „Думи мої“
хор мужеский.
5. Фортепан: „Пісні народні“,
відіграє п-і Л. Літинська.
6. В. Матюк: „Сив соні“, хор
мішаний.

II.

7. І. Воробкевич: „Над Пругою“,
хор мужеский.
8. Деклямація, віддекламує п.
Николай Гарас.
- 9 Ф. Колеса:
- а) „Закувала завуленька“,
- б) „Ой зійшли ся козаченьки“,
М. Лисенко:
- в) „Та туман аром“.
10. Представленє в однім акті, „Во
жартуй з серцем“, відіграють:
п-і Сабіна Ярема і п. Юліан
Ситник.

11. Лисенко:

- а) „Божаченьку куда йдеш“,
- б) „На вгороді“.

Початок точно о год. 7 вечер.

Ціни місця:

- а) крісла, перші 2 ряди по 75 цент.
- б) „сидючі 3 ряди по 50 цент.
- в) „решта рядів по 35 цент.
- д) стоячі місця по 25 цент.

На галерії: а) крісла по 50 цент.

б) стоячі місця по 30 цент.

Управляє ся дуже чинно хто купити
який тикет захотів своє місце, аби
уникнути всякого можливого замінаня

Родичи! Боян дуже много
працював і сильно приготува-
вав ся аби сей перший Концерт
випав величаво і щоби на чу-
жині дати можливість почути на-
шу пісню — а надіючись на
свої славі сили, певний, що
здовольить Впов. Публику. Тому
хто хоче почути нашу руску
прекрасну, сердечну пісню-му-
зику, хто хоче мило провести
кілька годин нехай не жалєє на
тикет а ми певні, що не пожа-
дує сего.

До 8135ушій Концерті — Баль.

Музика знаменита. На сей
Концерт в Баль запрошає воїх
Вп. Родичів з Нью Йорку і око-
лиць як Брукліна, Джеран Сити,
Йонкерс, Пасейку і других
щиро-сердечно

Комітет.

Справозданє касове

„Рус. Нар. Союз“ за місяць Децембер 1906 р.

Число Відділу	Назва Братства	Розмет
1	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Андрея.....	345 41
2	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Дим.....	51 66
3	Olyphant, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	268 34
4	Jersey City, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	99 28
5	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	78 55
6	Brownsville, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	163 08
7	McAdoo, Pa., Бр. Пр. Богород.....	161 63
8	Elmira, N. Y., Бр. сьв. Михайла.....	44 91
9	St. Clair, Pa., Бр. Пр. Богород.....	55 18
10	Ansonia, Conn., Бр. П. і П.....	116 07
11	Waterbury, Conn., Бр. сьв. І. Хр.....	26 22
12	Yonkers, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	71 41
13	Troy, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.....	47 57
14	St. Louis, Mo., Бр. сьв. Мих.....	93 44
15	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	59 15
16	Lansford, Pa., Бр. Пр. Богород.....	233 88
17	West Pawlet, Vt., Бр. Пр. Бог.....	15 86
18	Seymour, Conn., Бр. сьв. Ів. Хр.....	27 77
19	Priceburg, Pa., Бр. сьв. Василия.....	84 39
20	Jessup, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	78 37
21	Mayfield, Pa., Бр. сьв. Кир. і М.....	
22	Manown, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	22 93
23	Homestead, Pa., Бр. сьв. Мих.....	78 36
24	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Йосафа.....	28 40
25	Trauger, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрес.....	74 54
26	Belle Vernon, Pa., Бр. Пр. Бог.....	41 98
27	Glen Lyon, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	47 15
28	Mahanoy Plane, Pa., Бр. сьв. Ілії.....	107 45
29	Rhone, Pa., Бр. сьв. Спаса.....	31 68
30	Breslau, Pa., Бр. сьв. Андрея.....	105 65
31	Eleanor, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	45 89
32	Trauger, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	119 20
33	Northampton, Pa., Бр. Пр. Бог.....	296 09
34	Old Forge, Pa., М. Р. Н. С.....	12 48
35	Whitney, Pa., Бр. Трех Сьвят.....	57 82
36	Scottdale, Pa., Бр. сьв. І. Хр.....	60 02
37	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Ник.....	56 76
38	Auburn, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	89 40
39	Syracuse, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	56 87
40	Scranton, Pa., Бр. сьв. Ілії.....	163 42
41	Westmoreland City, Pa., Бр. сьв. Мих.....	52 36
42	Passaic, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	96 01
43	Simpson, Pa., Бр. сьв. Василия.....	36 31
44	Mt. Carmel, Pa., Сестр. Пр. Бог.....	8 54
45	Philadelphia, Pa., Тов. „Любов“.....	43 35
46	Plymouth, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	147 97
47	Ambridge, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	62 31
48	McKeesport, Pa., Бр. сьв. І. Хр.....	
49	Powhatan, W. Va., Бр. Пр. Бог.....	17 05
50	Desloge, Mo., Бр. сьв. І. Хр.....	22 77
51	Yatesboro, Pa., Бр. сьв. Мих.....	29 28
52	Holyoke, Mass., Бр. сьв. Ів. Хр.....	54 98
53	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	311 00
54	Terryville, Conn., Бр. сьв. Мих.....	19 35
55	Carnegie, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	144 88
56	Allegheny, Pa., Бр. Пр. Богород.....	89 79
57	Cohoes, N. Y., Бр. сьв. П. і П.....	28 93
58	Ramsey, Pa., Бр. сьв. Волод.....	95 23
59	Everson, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	23 43
60	Baltimore, Md., Бр. сьв. Анни.....	13 81
61	Dunlop, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	84 92
62	Monessen, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	93 13
63	Ford City, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	82 09
64	Gradatim, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	7 23
65	Elizabeth, N. J., Бр. сьв. Волод.....	35 31
66	New York, N. Y., Бр. сьв. Анд.....	40 29
67	Butler, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	160 06
68	Ansonia, Conn., М. Р. Н. С.....	37 60
69	New York, N. Y., Тов. „Зоря“.....	35 53
70	Jersey City, N. J., Клуб Пост.....	53 69
71	Franklin Furnace, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	19 31
72	Alden Sta., Pa., Бр. сьв. Вол.....	58 11
73	Providence, R. I., Бр. Кн. Дан.....	11 94
74	Granville, N. Y., Бр. сьв. Юрія.....	28 06
75	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Вол.....	27 41
76	Newark, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	26 09
77	Yorkville, O., Бр. сьв. Стефана.....	30 13
78	Minersville, Pa., Бр. сьв. Ник.....	131 25
79	Meyersdale, Pa., Бр. сьв. Юрія.....	12 26
80	Pleasant Valley, Pa., Бр. сьв. Мих.....	50 89
81	Baltimore, Md., Бр. сьв. П. і П.....	72 05
82	New Alexandria, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	92 97
83	Carnegie, Pa., Сестр. сьв. Любви.....	24 24
84	Canonsburg, Pa., Бр. сьв. Мих.....	59 23
85	Hazleton, Pa., Бр. сьв. Михайла.....	129 12
86	Olyphant, Pa., Бр. Пр. Богород.....	54 33
87	Lancaster, N. Y., Бр. сьв. Вас.....	23 06
88	Cross Fork, Pa., Бр. Пр. Бог.....	20 35
89	Simpson, Pa., Бр. сьв. Вас.....	20 74
90	Centralia, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	12 80
91	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. Дим.....	80 33
92	Taylor, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	90 38
93	Newburgh, O., Бр. сьв. Йосифа.....	16 49
94	New Britain, Conn., Бр. сьв. Волод.....	54 08
95	Beaver Meadows, Pa., Бр. сьв. Мих.....	44 06
96	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	119 04
97	Marion Heights, Pa., Бр. сьв. Ник.....	9 54
98	Shenandoah, Pa., М. Р. Н. С.....	33 86
99	Wilkes Barre, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	67 84
100	McKeesport, Pa., Бр. сьв. Ольги.....	14 22
101	Canonsburg, Pa., Бр. Пр. Бог.....	10 53
102	Cleveland, O., Бр. сьв. П. і П.....	88 73
103	Export, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	62 39
104	Perth Amboy, N. J., сьв. О. Ник.....	90 58
105	Wilmington, Del., Бр. сьв. Мих.....	16 00
106	Chicago, Ill., Товар. Русинів.....	27 65
107	Sayre, Pa., Бр. Пр. Богородиці.....	60 59
108	New York, N. Y., Бр. сьв. Вол.....	68 89
109	Ellsworth, Pa., Бр. сьв. Мих.....	38 32

Число Відділу	Назва Братства	Розмет
110	Loetsdale, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	28 37
111	Allegheny, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	34 64
113	New Florence, Pa., Бр. сьв. Вас.....	37 82
114	Dunmore, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	37 85
115	New Philadelphia, Pa., Бр. сьв. Мих.....	36 60
116	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Мих.....	22 00
117	New York, N. Y., Тов. „Січ“.....	
.....	за Нов. і Дец.....	29 96
118	Pittsburg, Pa., Сестр. Пр. Богород.....	9 08
119	Latrobe, Pa., Бр. сьв. Михайла.....	44 44
120	Spangler, Pa., Бр. Пр. Богород.....	44 95
121	Trenton, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	166 08
122	Trenton, N. J., Бр. Пр. Богород.....	17 51
123	Scranton, Pa., Бр. Пр. Богород.....	134 12
124	Orinod, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	46 08
125	Laquin, Pa., Бр. Арх. Михайла.....	
.....	за Нов. і Дец.....	10 45
126	Beaverdale, Pa., Бр. сьв. Мих.....	34 16
127	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.....	24 87
128	Lorain, O., Бр. сьв. Андрея.....	21 02
129	Sykesville, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	40 76
130	Pittsburg, Pa., сьв. Фльора і Лав.....	36 32
131	Buffalo, N. Y., Тов. „Заок. Укр“.....	23 89
132	McKeesport, Pa., Тов. „Зап. Січ“.....	33 75
133	Newark, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	22 27
134	Ernest, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	34 85
135	Smoke Run, Pa., Бр. сьв. Георгія.....	43 86
136	Carnegie, Pa., Товариство „Січ“.....	44 00
137	West Seneca, N. Y., Бр. сьв. Георгія.....	13 42
138	Philadelphia, Pa., Тов. Ів. Наум.....	21 67
139	Oil City, Pa., Бр. Пр. Богород.....	44 64
140	Youngstown, O., Бр. сьв. Мих.....	27 21
141	Little Falls, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	34 41
142	Vandergrift, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	18 80
143	Windber, Pa., Бр. сьв. Дмитрія.....	36 82
144	New York, N. Y., Тов. Тисмениця.....	34 63
145	Alltoona, Pa., Бр. Пр. Богород.....	40 74
146	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	27 53
147	Allentown, Pa., Бр. сьв. Мих.....	29 11
.....	Прихід за Децембер м. р. е.....	8,830.60

3 того розмет за Децембер 6645.35
 Розмет дісланий з Новембрі 17.48
 За діги 237.50
 За календар вступ, грам., відан. 1,930.27

Число Відділу	Назва Братства	Розмет
.....	Разом	8,830.60
.....	РОЗХІД.	
.....	Катерині Бандрівчак, Еверсон, Па.	400.00
.....	Парасці Валевскій, Ст. Луїз, Мо.	1000.00
.....	Анні Мигалів, Лансфорд, Па.	400.00
.....	Зофії Червняк, Реймі, Па.	400.00
.....	Катерині Хованець, Олафат, Па.	400.00
.....	Івані Шавко Гомстед, Па.	900.00
.....	Марії Деревінскій, Питсбург, Па.	15.00
.....	Михайлі Герман, Ст. Клейр, Па.	46.00
.....	Запомага Григорію Ворсук, Оліфант, Па.	100.00
.....	Календар на 1907 рік	1060.37
.....	Орган „Союза“ за Децембер	719.50
.....	Платія Голови. Уряду	155.00
.....	Адміністрація Р. Н. Союзу	133.63
.....	Разом розхід за Децембер єсть	5,729.50
.....	Зіставлене:	
.....	Прихід за Децембер єсть	8,830.60
.....	Готівка з кінцем Новембра була	26,390.46
.....	Вес прихід єсть	35,221.06
.....	Розхід за Децембер єсть	5,729.50
.....	Готівка з кінцем Децембра за Січень б. р.	29,491.56
.....	3 того Бритський Фонд виносить	17,859.53
.....	Фонд реервовий	2,762.58
.....	Фонд наїодний	332.69
.....	Фонд бідиш	332.69
.....	Фонд розпорядимий	3,204.07
.....	Разом	29,491.56

К. Курчів, гол. предсід.
 А. Шарпонт, гол. касієр. С. Ядловский, гол. секр.

Число Відділу	Назва Братства	Розмет
.....	В місяцю Січню 1906 року приступило до Р. Н. Союзу 430 членів.	
.....	Братство сьв. Йосифа обручники в New Burgh, O. відді 93 Р. Н. Союзу.	
.....	Николаевич Андрей	
.....	Бучко Михайло	
.....	Барна Николай	
.....	Чулик Андрей	
.....	Бміт Петро	
.....	Глушко Симеон	
.....	Кукай Михайло	
.....	Тундер Иван	
.....	Семанчик Василь	
.....	Бучко Иван	
.....	Чубирна Михайло	
.....	Волф Йосиф	
.....	Андрейко Василь	
.....	Дзана Андрей	
.....	Дуцар Иван	
.....	Петро Николай	
.....	Сувак Иван	
.....	В. 1. Балбир Френк	
.....	Циглар Френк	
.....	Буряк Михайл	
.....	Сич Алексий	
.....	Сич Мария	
.....	Красевский Йосиф	
.....	Тайч Иван	
.....	Страхоцкий Теодор	
.....	Сьорский Климір	
.....	Жіщ Філю	
.....	Сич Йосиф дитина	
.....	Сич Анна	
.....	В. 2. Балила Василь	
.....	В. 3. Тиханьска Анна	
.....	Телех Данько дитина	
.....	В. 4. Підличак Юлія	
.....	Воліньский Антін	
.....	В. 5. Троян Иван	
.....	В. 6. Демян Михал Іванів	
.....	Деян Василь Василь	
.....	Данча Михайл Юрканин	
.....	В. 7. Судя Семан	
.....	Кобилан Иван	
.....	Ковальчик Андрей	
.....	Поступак Петро	
.....	Нестерик Мильк дитина	
.....	Нестерик Иван дитина	
.....	В. 9. Герман Мария дитина	

Герман Стефан дитина	Мета Павло
„ Анна дитина	Ружа Павло
В. 10. Бвін Григорій	Деркач Анна дитина
Глива Михайло	Деркач Марія дитина
Підбережний Василь	Пішний Михайл
Ратця Григорій	Деркач Григорій
В. 14. Волошин Мартин	Деркач Михайл
Литвак Федор	В. 45. Вадим Олекса
Сардига Николай	В. 46. Борецій Юрій
В. 15. Воробель Стефан	Василь Юрій дитина
Затик Фесько	В. 47. Ратця Володимир
В. 16. Качуряк Федор	Гайдук Олекса
Чайка Іван	Кубай Іван мол.
Полянський Лазар	Кріль Іван
Супереба Ілько	Ковалів Онуфер
Шуль Юрій	Галаган Катерина
Кін Дмитро	Кубай Іван стар.
Вовчак Петро	Малиновський Михайл
Сотек Міко	Жубрик Йосиф
Фіркаль Михал	„ Антоніна дитина
В. 19. Манько Фрозина	В. 49. Дідичий Осиф
Барняк Онуфер	В. 50. Барна Василь
Тудоя Іван дитина	В. 51. Тожан Станіслав
В. 23. Яльч Стефан	Яворський Андрій
Полячок Михайл	Кровняк Антін
Бейда Іван	Кутанський Григорій
В. 27. Жончак Григорій	Іванчук Онуфер
В. 28. Гришко Ілько	В. 52. Бак Николай
Пелешак Данько	Васара Гнат
Коналик Кароль	Масич Ева
Врисина Петро	В. 53. Полюга Юрій
Кроляк Семен	Сильотка Анна дитина
Подолан Пилип	„ Павло „
Драгушак Михайл	Гарайда Іван дитина
Масляк Федор	В. 54. Ізук Теодозій
Стапай Павло	В. 56. Бандура Михайло
Павлишин Іван	Шмігель Френк
Мазур Василь	В. 57. Борін Гнат
Гіряк Андрій	В. 58. Доринь Михайл
В. 29. Іляш Петро	Дудак Людвік
Петречко Василь	Любас Войтук
Вайпа Антін	В. 59. Бабак Сильвестер
Суківанський Дмитро	Овад Константин
Петречко Михайл	В. 61. Гірак Федор
В. 32. Бодінович Іван	В. 63. Фейда Йосиф
Лавришин Петро	В. 65. Івків Йосиф
Спірко Василь	Ванат Дмитро
Котик Дмитро	В. 66. Євентковський Сильвестер
Стас Валентий	В. 67. Черешніловський Михайло
Микитянець Іван	Густванч Тожко
Попович Федор	Ільчишин Леон
Контала Николай	Кугор Василь
Федянец Тимофтей	Макар Петро
Юрішинец Прокім	Митрик Михайло
Росканук Юрій	Пішка Михайл
Попович Василь	Потар Сильвестер
Тіводор Іван II	Сливканич Гаврило
Тяшко Дмитро	Воволка Іван
Чока Іван	В. 68. Романик Стефан
Фалат Іван	Мартиник Михайло
Бучеравий Іван	Завідняк Циприян
Мазур Сенько	Субтельня Філька дитина
Бучеравий Юрій	В. 69. Процикевич Тома
Керницький Никола	В. 70. Дудек Григорій
Кучін Никола	Малафій Іван
Рішко Михал	Баранович Василь
Селевер Василь Іванів	Магофій Іван
Тіводор Іван Михайлів	Паньків Ілько
Шафар Василь	Цюняк Андрій
Драбун Василь	Спадик Анна дитина
Дзєндзей Михайл	В. 71. Бабіш Григорій
Грицан Іван	Андро Федор
Танчицець Алекс	В. 72. Рудавський Михайло III
Футко Федор	Сидор Онуфрей
Войнаті Андрій	Ратін Василь
Бєдєвельський Андрій	Рудавський Дмитро
Ноша Алекс	Салайда Петро
В. 33. Сидорак Петро	Єтицяк Никола
Рафун Петро	Васєнда Петро дитина
Карани Гриць	Васєнда Іван дитина
Шипша Єляш	В. 74. Більо Іван
Бурдулак Гриць	В. 76. Гончарів Михайло
Шандор Сидор	В. 77. Горечко Станіслав
Кіра Федор	Гевсарський Антін
Лайчак Іван дитина	Лебідь Дмитро
В. 34. Губак Григорій	Борта Якуб
В. 35. Якимів Федор	В. 78. Макара Федор
В. 36. Дмитрик Тереса	Вороник Антін
Гхір Баська	Нечистий Василь
В. 37. Слота Петро	Семанчик Стеф.
Терешка Стефан	В. 80. Барнаш Іван
Смольницький Параска	В. 81. Дурдела Павло дитина
Лазоришак Настя	„ Антін „
В. 38. Міруцький Іван	„ Евстахий дитина
В. 40. Солян Василь	Валега Павло дитина
Поточняк Михайл	„ Петро дитина
Гнат Николай	„ Григорій дитина
В. 42. Судия Теодор	В. 82. Бопай Михайло

- В. 85. Пелехач Зузання
Поляк Анна
Деня Анна
Мардяняк Марія
Бовач Марія
Вашишан Анна
Басня Анна
Томашовський Дмитро
Прочко Марія
Ростицкий Станіслав
Малинич Андрей
Пастирняк Іван дитина
- В. 86. Шітка Іван
Лещак Андрей
- В. 88. Бордис Лука
Махайдечко Дмитро
Хоминяць Петро
Яворський Іван
Бордис Михайл
- В. 90. Завко Гринь
Носаль Александер
- В. 91. Сатинський Федор
Волошин Афан
Кархун Михайло
Зблинський Стефан
- В. 92. Почтар Олександра
Ігаль Юрій
- В. 94. Блещ Іван
- В. 95. Джулан Теодозій
- В. 96. Андрец Андрей
- В. 98. Рабаза Петро
Шуляр Теофіл
- В. 99. Малиборський Петро
Судомора Йосиф
Бремпа Никола
Стадник Гринь
Фарнон Павло
Ковалевський Михайл
Яніцкий Ілько
Мельник Олександра
Любінський Павло
Мазуров Іван
Витяк Ваврентій
Зварич Ілько
Барчанин Томко
Герман Петро
- В. 102. Полянський Василь
Полянський Андрей
Ваяцко Іван
Востішак Афанас
Барновський Григорій
Лазука Михайло
Пилипець Петро
Габор Іван
Галушак Іван
Балин Теодор
Сидорський Тимко
Петрик Петро
- В. 103. Луців Михайл
- В. 106. Кривіцкий Віктор, дит.
- В. 107. Кисіль Стефан
Уцик Іван
Гаражон Роман
Мажарський Іван
Смільницький Панько
Циган Анна, дитина
- В. 108. Гаврилів Петро
Цільник Василь
Шупа Гринько
Пішняк Василь
- В. 110. Крули Стефан
Савкулич Іван
Роман Михайл
- В. 111. Федуська Василь
Федуська Михайл
Мельник Онуфер
- В. 114. Страшкулів Іван
Хавтур Іван
Чігра Юрій
- В. 119. Калинич Іван
Турана Василь
Гула Залтан
Варта Михайл
Балій Іван
Білак Василь
Уленяч Василь
- В. 120. Іваночко Михайл, дит.
Іваночко Марія, дит.
Смарж Марія, дит.
Приходняк Йосиф, дит.
- В. 121. Белінський Август, дит.
" Марта, "
" Бернат, "
" Йосиф, "
" Фьорянна, дит.
Войтович Францішка, "
Новийкець Іван, дит.
Новийкець Марія, "

- В. 123. Гайдучок Іван
Збішко Василь
Мельник Захар
Притула Федько
Мисюра Андрей
Джик Іван
Ролещук Михайло
Трусь Петро
Булик Стефан
Савчин Андрей
Хацівський Ілько
Куленяч Олександра
Белій Никола
Сеньків Іван
Уржалець Тома
Болісник Андрей
Глух Василь
Най Дмитро
Бойко Онуфер
Будрак Іван
Матляк Іван
Яцуря Никола
Джюра Данько
Шрамович Антін
Москаль Іван
Гринь Юрій
Іваняна Іван
Гришина Гриць
Таньчин Петро
Сидельник Леон
Демків Стефан
Москаль Василь
Налисник Гриць
Таня Никола
Савуляк Проць
Ванчак Митро
Басинський Віктор
Стопник Іван
Борайчук Войтко
Саранчук Федько
Олеськів Матвій
Кузнич Микита
Малиновський Ігнат
Перець Тома
Бузеня Андрей
Скавуляч Гриць
- В. 127. Жук Дмитро
Резізан Андрей
- В. 128. Годан Гелена дитина
- В. 129. Старанна Панько
Буняш Іван
- В. 130. Вуйчик Стефан
Материлас Василь
Беца Пелягія
- В. 131. Лукув Максим
Борпан Антін
Пяткович Дмитро
Лукув Василь
- В. 134. Шоломка Василь
- В. 135. Грисевич Йосиф
Сенько Йосиф
Папроцкий Войтх
Годчак Стефа
Годчак Андрей
Сиджик Іван
Бережанський Дмитро
- В. 136. Хома Іван
Мазурок Тимко
Фариняк Григорій
Финканин Михайло
Негрибський Іван дитина
Фариняк Михайл дитина
- В. 140. Лішак Максим
Віцинич Ілько
- В. 141. Рогатинський Петро
- В. 144. Рибак Іван
Терливець Текля
Бонкольник Анастасія
Савчак Катерина
Оленчук Іван дитина
Оленчук Василь, дит.
" Доминіка, "
" Никола, "
- В. 147. Бойчак Максим
- Приступили наново:**
- В. 32. Тирлак Стефан
- В. 43. Баранак Лука
- В. 73. Зомер Фгадей
Шелест Гаврило
- В. 85. Томашевський Дмитро
- В. 122. Грайцар Зузання
- В. 131. Самотіє Григорій
- В. 133. Бачановський Іван

Дописи.

З Голіюк, Мас.

Дивні, дуже дивні речі діють ся під сьо пору в нашій Голіюці.

Вистромиш ніс з рання з під подушки, игі! то такої чим скорше дай нура незад у ліжку, бо студінь, що крий Господи, а если не хочеш в очах енергіяних Американців позистати лежнем — неробою, а властиво сля не хочеш, щоб твоя кабза не скорчалась мов ірландська скапа на весну, то вставай, збирай ся на алярм й сунь за щоденним твоім інтересом.

Вийдеш на вулицю, не оглянеш ся ще, аж тут на зустріч тобі кресте кум Гриць або Проць з витріщеними губами неначеб їх на морозі грів.

— Галов!..

— Гав а-е! А що нове куме?

— Хаба затягнуло вам баньки, не бачите що мороз?

— А правда, бож й морозить сьогодні, най говарве, а тут... (й дивить ся якось малосерно на виставову шибу у вікні з написом: „екстра лагер бір)... хаба вступимо на одного, га?

— Ану, кажу, если маєте „охоту“, то й вступім, бо на таку студінь готові кишки в животі обернутись в лід.

Входимо.

„Ват ю вонт ту гев, джен-телмен?“ — питає готельник.

— Давай пчлянку пива, відповідаю.

— Вдурілисьте, на таку студінь?... питає з переляканими вічками Проць, й витягнув руку по фляшину: „Гіб мі дат“ — каже, вказуючи на одну.

Пемо.

Опісля показуєсь, що кум „на смерть“ забув гроший дома... „Заплатіть, бо я... ну прецінь... впрочім ми патріоти“ — шепче мені до уха „кум“.

— Так, ми патріоти — процідив я крізь зуби — шпортокачи за одиноким моім долларом, котрого дусив ем від довшого часу уже на якусь патріотичнішу ціль, але щож було робити? О, таке то діє ся під сьо пору у нас.

Робота у сях сторонах йде несогірше, а в декотрих фабриках підвищено тут платню о 10 процент з виімком бавовняної фабрики в поблизькім тут містечку Чікопі Фолс, в котрій виключно працюють Поляки. „Браца Поляци“ недоволені таким поведенем своїх „хлебодарцв“ і вийшли на „страйк“. Посипались протести, польські „муфци“ напалили різні аргументів, Поляки-робітники вислухали, наживали головами на невдячність капіталістів й, щоб улекшити горю, удавались на „пораден“ до свого „ксендза-францішканіна“, котрий знова яко „покорни“ баранок доносив о всім верхникам фабрики, а ті переконанись, що „Polska ci

nia tkaczy“ має в касі по лотно — уперли ся, і, як чую, страйк закінчив ся для робітників — фяском. Ось які то приятелі й опікуни робітників ті лямі клехи!..

Що голіюцька Русь молоденька ще востає майже з кождим днем, най посвідчить факт, що звисна усім довгоного птиця завитала й до нас, властиво до знаного тут Русина Хріпка, члена „Р. Н. Союзу“ і лишила ему малого „Іванка“, котрим сердечний батько натішитись не може.

Заохочені тим молодімі наші „Союзовці“ зачали й собі придумувати, яким би то способом могли й вони причинитись до зросту нашого гнізда — й видумали таке, що без помочи охочих Голіючанок дармо нам думати о яким небудь зрості, тож дня 4 го січня відбуло ся тут гучне, правдиво руске весіле Григорія Янішевського, на котре зішлась уся голіюцька руска сметанка...

Дійшла тут мене чутка, що ославлений „превелебний пан“ о. Волкай з Нью-Бритейн, Конн. вмісто помаритись зі своїми парохіями, як на „душпастиря“ пристає, пастає до спілки зі своїм „півцем“ п. Хаджайом, з пакташкою й по Голіюк уже. За чим вони тут угаяють ся, Бог їх знає, досить що, як по інформовано мене (бо ниспе підписаний не мав щастя бачитись з ними), „колектовали“ тут по Русинах... „датки“ на поправлене „набоженства“... Щісе за нове диво — не знаю, бо ниспе підписаний не має звичаю вглубляти ся в теологічні тайни... Фактом е, що колектовали вони також й на дзвін до юбрігеньської церкви, котрий після гадки голіюцьких жертвотелів має бути, як за повняли їх, „десятим чудом штуки“! Се значить таким, що коли буде „готовий“ (а лісьє подібно вже десь на котрійсь зв'язді) і задзвонять у него в Нью-Бритейн, то Голіюкчане, котрі жертвовали на нього яку лепту, дістануть ся до неба хочби і в ходаках...

Кільки в тім правди, не знаю.

Дня 3 го с. м. прибул тут в імени ю-бритейнського церковного комітету дд. Михайло Зятяк й Іржко Валєня в просьбою, щоб тут замешкали Русини допомогли їм фінансово в борбі з ненавидженням ними о. Волкаем. Чи сколотували що, не моя у сім річ, але як нещодавною особою е в Нью-Бритейн о. Волкай, най посвідчить факт слідуєчій: Коли виспе спімнуті дд. прийшли до його помешканя, я поспитав їх, чи не жаль їм о. Волкай? „Тож ми готові усі кождому дати по 5 дол., „хто“ би лишень визволив нас від того... та!..“

Змушений я тут замітити також, що о. Волкай має й добрих доплечників в Нью-Бритейн, бо ось як висловив ся раз оден з його поплечників: „Така мала і

добра попівна і так шумне яна Бога питає, а ті дияволи Галіціякі го не кдею“?

Коня в вузду дам кождому, хто розв'яже мені, що чийі сторони тут рація?

Михайло Белл.

З Балфор. Н. Дак.

Від 1898 і 1899 р. носило ся в околиці Балфор. в Норт Дакоті, около 600 родин українських сектантів, переважно в київської губернії. Вей вони були в початку штундистами, та в часом, по причині браку добрих проводарів і організаторів, розпали ся на кілька сект. Одні з них сьвяткують тепер неділю, другі суботу, одні микють собі ноги в церкві, другі ні, а всі разом не мають того за чоловіка, хто не належить до їх секти. Прямом укаменовалиб такого, тай годі.

Найгірше одначе се, що многі з них боять ся просьвіти, як чорт сьвяченої води. Вібілія, се у них початок і кінець усьої мудрости, а все те, чого нема в бібілії, уважають безбожним і негідним читання. Звідси панує між ними велика темнота і фанатизм. Я і кількох інших сьвідоміших Українців від довшого часу намагавем ся заложити ту читальню, так дарма. В сектантів читальня се гіршє діло і не хочуть на віть чути про неї. Не дають собі навіть сказати нічого про яку небудь сьвітську науку.

Перед кількома тижнями я пішов в неділю перед їх церков і загадав прочитати дещо гарного з календаря „Просьвіти“ на 1907 рік. Згромадив ся коло мене гурток цікавих людей, а я отворив календар на сторони 15 ій і починаю читати „Борба за волю в Росії“. Та не вєспів прочитати кільканайцять стрічок, коли се виходить з „church“ один з „братів“ баптистів і кричить до мене: „Забирай ся ти, старий, а то сейчас велі тебе арештувати!“

І скажіть, люде добрі, чи наші сектанти не зійшли на манівці? Зійшли й тай Бог сьвятий знає, що з того вийде. Мабуть здичіють зовсім на вільній землі і серед просьвічених людей.

Матвій Джанс.

I 26 Desloge, Mo.

Сими днями у наших майнах лучило ся страшно нещастє. Іменно дня 31 січня с. р. покалічило тяжко двох людей, а о день пізнійше, то е 1. лютого у тих самих майнах вбито двох людей на смерть, а третій тяжко покалічений. Причину треба глядіти у крайнім недбалстві і легковаженню найпримітивніших средств осторожности; через компанію. Імена убитих суть слідуєчі: Микола Матоліч з Лужка дол., пов. Дрогобич, Галичина і Йосиф Собіранський з варшавської губернії, в Росії. Оба пошили у старім краю жінки і діти, без найменшого заосмотрєня і без средств до життя. Ні один із них не належав до ніякої організації, мимо сього що у нас е аж чотири товариства. Як що, бувало, хто небудь звернув ся до небіщиків а зазивом, щоб вони вислали ся до якого брацтва, то не тільки, що не послухали його але ще і висьміяли. Може хоть тепер сей нещасний случай стане декому в науку та покаже, що не все е добра і здорова засада: „Якось то буде...“ Адам Янчик з Кранцберг-Дубляни, в Галичині, якому поломило зовсім руку, нележав до якоїсь словацкої організації.

Лікарі вірять в него
По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і за границею, визначні лікарі умивають

Д-ра Ріхтера Котвичного Пейн Експелеру
як средство на Руматизм, Гостець, Невралгію, Болі грудий і членів.

„Я вживав Дра Ріхтера Котвичного Пейн Експелеру в моїй практиці. Совістно могу сказати, що сей лік втратаний приносить значну полєкшу в мускуричних руматизмі, гістия і невралгії.“
J. M. Thompson, M. D.
386 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під наглядом лікарів згідно з острим нілєким законом.
У всіх апіках по 25 і 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

При сій нагоді додамо ще пару слів про нашу громаду. Не знаю, чи знайде ся де друга громада, щоб так скоро і успішно зростала, як наша. У сей час живе тут до 80 руских родин і більш менш до 500 нежонатих. Се число з кождим днем зростає сьвіжими емігрантами. Маємо гарну церков і руский штор, який знаменито розвиває ся. Від часу як о Добротвір, який в'увів позискати собі загальну любов і пошану виїхав зі St. Louis позистала і наша громада без сьвященника. Брак проводу дає ся дуже відчувати і гадаю, що щиро — патріотична людина поставила би нашу громаду дуже сильно, тим більше, що між тутешніми Русинами панує згода і любов.

М. Петровський.

МАЛА СМЕРТНІСТЬ.

Загально думає ся, що наші предки тішили ся о много довшим здоровлем як теперішнє покоління. Однак що тикає ся пересічної довжини життя, то ся розповіднена гадка е зовсім не правдива. Статистики показують, що під нинішню хвилю е о много менший процент смертности, як був він коли небудь, а причин сього мусимо глядіти у поліпшенню загальної гігієни, та й у сім, що наука медицини дуже поступила в перед. Она то усуваючи малі, незначні нераз долягливости, запобігає і охоронює перед поважними, смертельними недугами. Такі об'яви недуги, як утрата апетиту, загальне ослабленє і т. и. дуже легко усуває Триєра американський еліксир гіркої вина. Тіло набирає спеціальних здібностей поборювання недуги. Скріплює нерви і м'язи, наповнює жилі здоровою, чистою кровію, приводить цілий систем до сили і здоровля. Дістати можна у всіх апіках які в головнім складі. Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Т. Лабосекій.

гол. Рекорд. секретар Союзу.

"SWOBODA"
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 184 Hudson Str., New York, N. Y.
JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.
Terms: Two dollars a year.
Established 1893
Advertising rates furnished
on application.

„Свобода“
журнал для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
заходить що тижня в Четвер
і коштує:
В Америці на 12 місяців ... \$2.00
по старому курсу на 12 місяців ... \$2.00
В Америці на 6 місяців ... \$1.00
Письмаче можуть замовляти „Свободу“
через Книгарню Шевченка ул. Театральна
ч. 1, Львів, а російські Українці
через Книгарню „Київської Старини“
Бессібіська 14, Київ.

Оплатувати газету треба все-
гда в гори.
Гроші треба посылати в реєстровани-
ми листи, або через експресовий, або
чек money order (муні ордер). Мо-
жет бути, що в картонку, котру відстане-
те від поштаря або агента на експресовім
листі, пишуть нам, бо без цього ми не
можемо грошей дістати.

Адрес:
„SWOBODA“
184 Hudson St., New York.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змі-
нити писати подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

В обороні своїй, Народного Комітету і Народного Дому.

„А тепер ще доложу кіль-
ка слів в обороні моїй і
Руского Народного Коміте-
ту в Америці. В сегорічнім
календарі „Союзу“ е заклад
супроти Р. Н. К., що той
спав блаженним сном. Сей
заклад е неправдивий о-
стільки, що таки Р. Н. К.
зібрав сам близько \$500.00
на Боевий Фонд у краю і
взагалі дав почин, що на-
ско ціл зібрало ся поважну
суму гроша. Другими річа-
ми не займав ся, бо немав
до того спромоги. Наші
св'ященники не дали Р. Н.
К. ніякої помочи. 500 від-
знак і тільки книжочок
статутів Товариства Руских
Патріотів до нас є лежить
без ужитку в Оліфанті, бо
ніхто не подумав підперти
свого доброго діла. А де
проводити заложать руки,
там не мож і думати про
успіх. Тому Р. Н. К. бачу-
чи, що его поклик не на-
ходить ніякого відгону у
„старшої братії“ ограничив
свою роботу до виплачува-
ня за дім Бурси і колекто-
вання жертв на Боевий Фонд
у краю. Про віча і думки
не могло бути, а то задля
того, що на се не було фон-
дів. Тому-то минушого ро-
ку відбуло ся лише одне
віче в Нью-Йорку а більше
нігде. Р. Н. К. не мав аві
грошій, аві не мав впливу
на загаль св'ященників, як
вважно хотіли із того, як
розірвала ся збірка на Бо-
евий Фонд. А причиною
той байдужности і нельо-
яльності супротив Р. Н. К.
було се, що в Р. Н. Комі-
теті були народовці, націо-
нальні демократи. Се була
ціла причина, чому усіма-
гани наші постигла неуда-
ча. Отсе нехай буде і від-

повідек на другий закид в
справі Р. Н. Дому. Вмарті
с. р. буде мітинг членів і
там буде обрахунок маєтку
і совісти. Маєток венару-
шений і жаден з урядників
Р. Н. Дому не має ві цен-
та на своїй совісти. Богато
з нас працювало за дармо
роками. А однак який ма-
лий вислід із цілого труду.
Неоден агент посилає біль-
ше гроша, чим наша ін-
ституція, котрої членом по-
винен би бути кождий Ру-
син. Правда — тут богато
винен Краєвий Союз Кре-
дитовий у Львові, котрий
дуже пинаво доручував пе-
ресилки і через се підорвав
довіре до Р. Н. Дому. Але
ж кілько то бизнесів мо-
глоб було розвинути си-
другах? Що стало ся з бю-
ром праці, що з книгарнею?
Всюди невдача. А чому? То-
му, що для такої роботи
треба було своєї часописи,
щоби адвертайзувала биз-
нес. І треба було, щоб Р.
Н. Дім підперли усі інтелі-
гентні одиниці на америк.
Руси. Сего не було і ма-
буть не буде.

Я не маю на своїй со-
вісти ніякого викиду за сї
невдачі. Докази моєї без-
корисної праці то тисячі
копій пересилок, то півто-
ра року прикована до бюр-
ка задля щоденної експе-
диції. Думав, що до такої
бизнесової праці згуртують
ся усі. А тепер по тільки
пристрих досвідях я зважу
ся лиш се сказати: Колиб
робив як другі, мавбим
днес і маєток і спокій а
так не маю нічого хіба не-
справедливу критику від
них, що самі найбільше
винні.

о. Н. Струтинський.

Повисша стаття о. Н. Стру-
тинського, председателя На-
родного Комітету і Наро-
дного Дому, се не самостій-
на стаття а продовжене за-
зиву до ратовання Бурси. Не
містили ми єї враз з зази-
вом, аби не мішати разом
за богато різних справ та
ще й задля других немен-
ше важних причин.

В сій статі о. Н. Стру-
тинський старає ся оправ-
дати себе, Народний Комі-
тет і Народний Дім з на-
кидів зроблених в сегоріч-
нім календарі „Р. Н. Со-
юзу“. На жаль не всі ці
оправдана видержують кри-
тику і тому друкуючи по-
висті оправдана, ми зму-
шені додати до них деякі
поясненя, о скільки нам
авісні єї справи.

Дійсно закид, що Наро-
дний Комітет не проявляв
жадної діяльности (а не
спраз сном блаженним) е
несправедливим, бо хоч мож-
на було при відмінних об-
ставинах більше зробити,
то таки Народний Комітет
якусь роботу робив і на-
слідки єї є. Народному Ко-
мітету можнаб вже скор-
ше закидати брак плано-
вої, систематичної та ви-
тревалої праці, і нам здає
ся, що нічо иншого а лише
сей брак є причиною і ро-
блених закидів і теперін-
шого оправдана.

О. Н. Струтинський о-
правдує невдачу Народно-
го Комітету тим, що скла-

де вину на „наших св'я-
щеників“, проводирів „стар-
шу братію“, брак фондів,
брак впливу на загаль св'я-
щеників, байдужність і не-
любовність супроти Наро-
дного Комітету, а виняци і
на те, що в Народнім Ко-
мітеті були народовці, на-
ціональні демократи.

Невдачі Народного Дому
пояснює неточністю Кре-
дитового Союзу у Львові,
браком своєї часописи і по-
пертя зі сторони усіх інте-
лігентних одиниць на аме-
риканській Русі.

Пригляньмось блище сим
причинам. Насамперед що
до Народного Комітету. На-
родний Комітет не був ко-
мітетом св'ященників, але
комітетом народним, який
не повинен був оглядатись
лише на св'ященників, але
на загаль народу. Холодне
чи яке там відношене св'я-
щеників (хочби і „наших“) до
роботи Нар. Комітету,
не може тут грати великої
ролі. Звісна прецінь річ,
що деякі люди працюють
нераз неоглядаючиє або і
проти волі св'ященників, а
мамо сего робота їх не є
безуспішна. Впрочім, мож-
ливе і те, що деякі св'я-
щеники мали причину хо-
дно відноситись до робо-
ти Н. Комітету і сим дасть
ся пояснити брак впливу
на них зі сторони Н. Комі-
тету. Нам здає ся, що е-
слиб Народний Комітет не
був ограничав ся лише на
св'ященників, проводирів і
старшу братію, але стара-
в ся дійти до народу, его
праця булаб так само у-
спішною як і праця пер-
шого Народного Комітету.
Нельовальність супроти На-
родного Комітету викликав,
на жаль, Комітет сам, а се
в сей опосіб, що хотів про-
ти волі деяких жертводате-
лів післати усі жертви на
Боевий Фонд одній лише
партії. А вже висказ будім
то „ціла причина чому усі
змагання Нар. Комітету по-
стигла неудача було се, що
в Н. Комітеті були наро-
довці, національні демокра-
ти“ — минає ся зовсім з
правдою. Фактом, примі-
ром, є, що деякі національ-
ні демократи а навіть св'я-
щеники післали свої жер-
тви на Боевий Фонд на ру-
ки редакції „Свободи“, а
не Народного Комітету, про
що лікаві можуть довідати
ся зі справоздань друкова-
них в минувшим річнику
„Свободи“. Брак агітації з
соку Народного Комітету
викликав недостачу фондів,
що: до Товариства Руских
Патріотів, то оно завергло
тому, бо обіцянки не були
додержані, а відзнаки, про
які згадує о. Струтинський,
були, о скільки знаєм, зро-
блені аж годі, коли Тowa-
риство Руских Патріотів
перестало існувати.

Що до Народного Дому,
то тут справді Краєвий Со-
юз Кредитовий дуже бога-
то пошкодив, алеж бо і у-
ряд Народного Дому також
не без вини. Треба знати,
що після зартеру Народно-
го Дому, трех людей: пред-
сідатель, секретар і касієр
мають дуже широкі права.
На підставі сих прав ім
прислугуючих они могли

уже давно зирвати вносими
з Краєвим Кредитовим Со-
юзом і навязати їх зинпою
фірмою, якаб точно спов-
няла свої обовязки, а чому
сего не зробили? Невдачу
Народного Дому браком
своєї часописи ніяк немож-
на оправдувати. Аджеж в
Європі і Америці існує
стільки фінансових інсти-
туцій, а чи кожда з них
має свою часопись? Майже
жодна ні. Треба знати і се,
що в Америці часопись за-
ложена лише для адверт-й-
зовання певного бизнесу не
може дістати second class
privileges (річ дуже важна).
Бслиб був Народний Дім
видавав свою часопись, то
питане ще, скільки людий
охотілиб таку часопись чи-
тати і за неї платити. Ви-
даване часописи коштує
немалі гроші, тому друге
питане насуваєсь таке: Чи
гроші вилонені на видав-
ництво такої часописи звер-
нулись би в евентуальних
доходах з такого адвертай-
зовання. Нам здає ся, що
ні, тим більше, що навіть
видаване малої часописи в
кількох тисячах примір-
ників коштує далеко більше
як розумне адвертайзоване
в кількох часописах — а
ріжниця є ще й та, що ко-
лі часопись видавана Нар.
Домом булаб доходила до
найбільше кілька тисяч лю-
дий, то оголошене уміщене
в кількох часописах булоб
доходило до відомости два-
цять кількох тисяч людий.
Впрочім на брак адвертай-
зменту Нар. Дім не пови-
нен нарікати. Були адвер-
тайзменти і то великі за
довший час у „Свободі“,
біда лише, що не плачені.

Що усі інтелігентніші
одиниці на американській
Русі не поперли Народно-
го Дому — се факт. Але
хто сему винен? Чи бачив
хто коли статут Народного
Дому? Чи бачив хто коли за
3 роки справозданє з ді-
яльности Народного Дому?
Чи взагалі було коли не-
будь навіть на загальних
зборах яке справозданє гід-
не сего імені? Як можна
сподіватись попертя зі сто-
рони не лише інтеліген-
тних, але навіть неінтелі-
гентних одиниць бизнесо-
вої спілки (бо такою спіл-
кою був і є Народний Дім),
если посилки не були до-
ручовані по кілька місяців
і если про те що дієсь в
Народнім Домі не то загаль,
ті що мали в Н. Д. уділи,
але навіть урядники, крім
хіба председателя, не зна-
ють нічого? Як можна спо-
діватись, аби люди інтере-
совались Народним Домом,
купували уділи і т. п., если
ухвали загальних зборів бу-
ли нехтовані, а члени, ба на-
віть урядники Нар. Дому
не діставали відповіди на
письма в справах неразду-
же важних. Не дивно про-
те, що Нар. Дім не зискав
собі довіря у загалу, що
ніхто не хоче вступати в
члени сєї інституції, але і
ті, що є єї членами, радіб
видофатись, відобрати свої
гроші, а навіть, як ходять
слухи, на слідуючих за-
гальних зборах хочуть го-
лосувати за розвязанє то-
вариства і розібранє зло-

жених грошій, що булоб
мабуть ще найліпшим ви-
ходом з немилого полєже-
ня.

Ніхто не закидає нече-
сности о. Н. Струтинсько-
му, председателєви Наро-
дного Дому, аві жадному
другому урядникови, але
що до безкорисної праці
для Нар. Дому роками та
вівгорарічного прикованя
до бюрка, позволимо собі
поставити знак запитаня.
Нар. Дім існує всего 3 ро-
ки, праця тих, що висила-
ли гроші була неоцлачува-
на, о скільки собі прига-
дуємо, лише оден рік, а
приковане до бюрка справ-
ді трудно собі представити,
если неоден агент переся-
лає більше грошій як Нар.
Дім.

Последне речене в обо-
роні о. Струтинського: „ко-
либ робив як другі, мав-
бим днес і маєток і спо-
кій, а так не маю нічого
хіба несправедливу крити-
ку від тих, що самі най-
більше винні“ — висказує
близьке провідну гадку ці-
лої оборони. Іменно каже
он, що о. Струтинський
пав жертвою своєї патріо-
тичної праці, поніє втрати
матеріальні і моральні, а
все з причин других, ко-
трї мають і маєток і спо-
кій, а вмисто помагати о.
Струтинському, що було їх
обовязком, сьміялись лише
в кулак і критикували его.

Хто хоче, може в се віри-
ти, та ми позволимо собі
повторити наш погляд вже
попередно висказаний, що
мабуть головною причи-
ною невдач є брак пляно-
вої систематичної, витре-
валої праці, без якої нели-
ше робота Народного Комі-
тету або Народного Дому,
але взагалі яка небудь хоч-
би і найдрибніша робота
удатись не може.

3 жита галицької України.

Дня 1. січня відбули ся
в Галичині в двох повітах:
борщівським і старосамбір-
ським доповняючі вибори
до сойму. З рускої сторони
кандидував в борщівським
Др. Калитовський, адвокат
з Заліщик, а польський ко-
мітет для виборчих розбоїв
висунув кандидатуру графа
Чарковского—Голієвского, а
в повіті старосамбірським о.
Яворський і шляхун Созань-
ський. Системою безличних
злодійств, шахрайств, роз-
боїв і фальшованя волі ви-
борців, як звичайно, так і
при сих виборах вишшов
послом „з волі люду“ граф.
А як ся „воля“ виглядає,
се покаже найлучше де-
кілька аразків польської
выборчої етики і культури.
І так в Озерянах, Мельни-
ци і Юриямполи відбули ся
правибори потай Русинів,
без ніякого, попереднього
оголошеня. В Королівці ко-
риєтні для Русинів прави-
бори без найменшої правної
причини уваженно на
місци і зараз в підступний
спосіб переведено другі
правибори на шкоду Руси-
нів. В Кривчу доліпшим на-
руських виборців впало 30,
а на шляхецько-польських
10 голосів. Однак комісаре-

ви видало ся, що число 10
є більше як 30 і при по-
мочи такого „покує—покує“
—вийшли польські виборці.
Се саме було і в Кривчу
горіпним де знеса пока-
зало ся, що число 30 є
більше як 411. В Пилипчи,
корінно руським селі пан
комісар іже садиско імену-
вав сам кількох жидів ви-
борцями. Подібно стало ся
в Озерянді і Циганах. Та-
ких фактів є тисячі і справ-
ді насталоб навіть місця
про всі писати.

В повіті ст. самбірським
при виборі посла голосува-
ло 114, о. Яворський дістав
59 голосів, а Созанський
54. Мимо того комісія поль-
ска не хотіла довший час
узнати о. Яворського по-
слом!

Однак після наспівших
последних вістий вибір о.
Яворського є довершеним
фактом і комісія змушена
була проголосити його ви-
бір. З радістю нотуємо сю
побіду гал. Русинів надп,
що вона є початком даль-
ших, величнійших.

Здавало ся, що супро-
ти розбійничої тактики
наших відвічних ворогів
всі Русини виступлять до
сих доповняючих висорів
одною, збитою масою, що
„пропаде незгоди мара...“
Тимчасом так, як всегда і
всюди, де іде о шкідженє
народним інтересам, де іде
о киринене народній спра-
ві і лакейске вислугуване
ся шляхті, там всегда най-
дуть ся наші мамелюки—
московфіли. Щоб розбити
народні голоси, ті кацапи,
що про людське око гор-
лають за „консолідацією“
а потаємно кують зраду і
кроволю, ті кацапи не ма-
ли відваги підчас сих ви-
борів виступити прилюдно,
але сховали ся за плечі
кількох мало звісних і Бо-
гу духа винних мужиків і
висунули проти Др. Кали-
товського кандидатуру му-
жика Григорія Войчука.
Однак сей у заяві оголоше-
ній в ч. 270 „Діла“ подав
до прилюдної відомости,
що аві не гадає кандиду-
вати „а проголошене його
кандидатури є ітригмом
зрадників і ворогів русько-
го народу...“ Чи ся щеце-
чина, публично уділена,
„Народному (!?) Саветові“
підє йому в науку—сумні-
ваємо ся—бо, мовляв, гор-
батого і могила не випро-
стує.

Тимчасом, по всіх уся-
дах народ горячо взяв ся
до приготувань для но-
вих виборів, до парламенту,
які в недовільмають відбу-
ти ся уже після нової ор-
динації виборчої. По селах
і місточках йдуть віча за
вічами, скликають ся на-
ради, завазують ся свої.
щиро—хлопські, українські
комітети. Хвиля важна і
народ зрозумів, що лиш
згодою, ідучи хлоп пра-
хлопі, грудь при груді
мож побідати панських гно-
бителів, дупіїв і ворогів;
що лиш о мур дужах, му-
жичих грудній розібють ся
филі сєї потоци, що від
краю до краю залила нашу
батьківщину. А що вороги
не сплять, що витягають
пазурі і готовлять ся, аби

вкрасти руським хлопам бодай кілька з тих 28 мізерних мандатів, що нам їх визначає новий закон, се бачимо із відозви підписаної гарбарем хлопської шкіри, Т. Ценським, де між іншим говорить ся, що „my nie możemy zrzekać się prawa i obowiązku (??) zawierowania także i ludności ruskiej...“, бо мовляв у Відні „znajdzie się wiele interesów nam wspólnych...“ У руського хлопця і лаяцького графа „wspólne“ інтереси!! Чи виділи ви люди, аби був між вовками а вовцями який „спільний“ інтерес? Сей „спільний“ інтерес се є ніщо иншого як дуплене з хлопа сестрою шкіри і недовольоване йому і пари пустити з рота, як що дуже його заболить. Се є той „спільний“ інтерес, що є виписаний кровавими клятвами на хлопській шкірі, се той „спільний“ інтерес, що не лишає нам місця на рідній землі, що тисячі рік річно жене за океани...

З загальним, політичним експліцитом нашої справи у Галичині є туго звязана справа університетська. На шмат читачам є звісна ся борба за українську найвищу школу, за свій власний університет, де б розвивалася наша наука, де б виховувалася нова, рідна інтелігенція без того, щоб її напихано чужою, отруйною блекотою, яка є відбиває від народу і перемінює у безідейні орудія пануючої „броді“. Читачі прагнуть собі певно не забутую сесією, яка скажала світові, що і ми живемо, що і ми домагаємося прав, які прислужують кожному живому чоловікові. Читачі тамлять се „йдебатіє“ улажене за звагу нашої мови ректорів, польському попови, Філакові у 1903 році. Або ці тамторічні барикади на університеті... І ось знов слухає ся подібна хрипа на університеті при нагоді святочних записів чи то так званої іматрикуляції. Наші академики безумовно відмовили, щоб скласти впречення в язиці польським, як сего жадав сенат університету, а як що сей не згодив ся приймати ці впречення по руськи то дня 11 ж. м. зібрали ся наші академики на університеті, аби відбутися віче і нарадити ся, що ввиду того робити.

Підчас нарад зневажливий Русинами, чорний дух університетських властей професор Др. Вінарж, почав лаяти поміж молодіж, підсьміхав ся злобно з наших убого одітих студентів, та бурмотів під носом слова: hajdamaki! ukrainska dzicz! Сего було заботою для розарених і так академиків і кількох з них кинуло ся на нього і почали його хрестити хлопськими параграфами, чи то палками. Зі страху і болю він аж присів і з плачем просив: „Darujcie mi zuscie!“ Закровавленого викинули академики з поміж себе і кинули ся до головної салі, де

власне був ректор. Сарак а ж побілів та почав трісти ся зі страху. Його випроваджено зі салі і тепер зачало ся діло нащевя. Розарена до краю молодіж поломилася крісла, столи і фонтелі, подерла килими і дивани і понизила образ всіх ректорів. В той спосіб зруйновано всі салі першого поверху. Інша частина молодіж збудувала тимчасом барикади на коридорах і сим замкнула доступ до занятого крила. Один за академиків задіянув ся в ректорську тогу і виліз на барикаду тримаючи в одній руці український прапор, а у другій ніж. За хвилину повивав сей прапор в університетського будинку. На телефонічне завізане ректора прийшли сильні відділи кінної і пішої поліції, однак ці „герої“, що уміють лиш безборонних мордувати, не могли відважити ся на приступ до університету, бо бояли ся, що наші студенти мають револювері... Тимчасом академики сповнивши свою вадачу і не бачучи причини довше сидіти у університеті добровільно вийшли з нього і удали ся, сьпіваючи дорожкою патріотичні пісні, на поліцію, де їх переслухувано до першої години вночі. По списанню протоколів випущено усіх на волю. Хлопський параграф показав ся чудотворним ліком, бо на другий день відбули ся впречення, але вже по руськи. Панів-Ляхів треба видко лиш уміти гарно попросити, а вони уже на все згодять ся...

Так як і сесією зломилася молоді опричники-москвофіли так і тепер, як що ціла наша академічна молодіж зірвала ся до борби о університет—з молодіж москвофілів ні один не показав ся того дня на університеті. Тому безлічною брехнею є відомість деяких „руських“ американських часописей будітиби „руський“ ровпочали борбу. Сі „руський“—мимоходом тут згадаємо яких на університеті є всего на всего до 50, на загальне число 900 наших—не тільки, що несуть спосібні до війких шляхотніших, знєслійших порівів але протівно, яко гідні наслідувателі і ученики свого „штабу“ стають на кожнім кроці гнилою колодою у змаганнях наших академиків. Річ природна, бо і чогож иншого можна сподівати ся від них, які поставили найвищим своїм ідеалом кнут, рублі і золоті ковніри...

Дійсно, святі слова героя російської революції, Конопланіков: „Як ідей не побореш багнетами, так і багнетів не побореш самими ідеями.“ А сю правду здаєть ся, починають уже Галичани пімати...

Осторога для хорих перед ошуканцями!

Лиха судьба по довтім безробіттю в Нью-Йорку загнала мене до одного гнізда обманьства, що зове

себе „Medical Institute“. В заведеню сїм як і у многу інших подібних заведенях „медичних“ займають ся ліченням нещаслих хорих. Як виглядає лічене в таких „закладах модичних“, може собі читач думати легко представити, прочитавши опис і спосіб лічення в одній з таких „гуманних“ інституцій!

У мешканню, складаючому ся із кількох комнат, сидить вісьмох мужчин і одво молоденьке дівча; усі при бюрках щось пишуть. Перед кожним з них лежать на бюрках листи: се просьба від хорих прислані на адресу лічничого заведеня. А позаяк сї листи приходять від різних народностей, тож і кореспонденти відповідають пацієнтам в різних мовах. Є отже кілька відділів у тім „медичнім“ інституті, як англійський, італійський, німецький, російський, жидівський, польський, словацький, чеський та руський.

Мене заангажовано до руської переписки. На самому початку свого „урядованя“ заявляв я „секретареві“ сего заведеня, що бажав бим бачитись особисто з доктором тогож заведеня лічничого, бо під его адресою доручувало мені листи від руських сторін, котрим я власне мав відповідати та описувати їм спосіб уживання медицини, однак до перва за трикратним наляганем представив мене пан „секретар (жид)“ — пану „директорові“ (також жидови) — і при тій рекомендації пан секретар титулював п. директора доктором!..

Сей спосіб поступованя зі мною — мені ні трошка не подобав ся, однак я рішив ся стати кореспондентом для руських пацієнтів, а се головне тому, щоби набрати троха практики на полі медицини і фармацевтики!..

В першім дні мого фактичного „урядованя“ доручив мені сам п. директор (рудавий жидок) кілька листів від руських людей, а щоби я довідав ся, як натак листи відповідає ся пацієнтам, відослав мене п. „директор“ до одного сусіда-кореспондента від жидівських писем, та припоручив сему, щоби він об'учив мене у всім, як ліки приписувати — та подавати спосіб, як ліків уживає ся!..

Сей кореспондент велів мені найперше перечитати кілька листів, а відтак оповісти йому їх зміст. Я се радо учинив, та зміст листів переповів стоячому при мені жидови.

Були се просьби звернені до доктора о приписанні і присланні їм відповідної медицини на слабости ревматичні. Жидок подиктував мені тоді ось такий спосіб уживання медицини складаючої ся із чотирох родів: лікарство означене числом „1“ бере ся на лажокку від гербати, впливає ся его опісля до півсклянки свіжої (зимної) води і

уживає ся в двох разів денно перед їдженем;

з лікарства під числом „2“ бере ся одну пілюлю. кидає ся єї до півсклянки зимної води і випиває ся її два рази денно по їдженю;

з лікарства під числом 3 заживає ся що дня перед вставем одну пілюлю і пиває ся зимною водою; лікарство під числом 4 заливає ся у ложку столу і розпускає ся его в двох склянках теплої (печеної) води та на пів сего мішаниного натирає ся тіло в тих місцях, де відчувает ся біль ревматичний. За таку медицину побирає ся від пацієнта, почавши від 5 до 9 дол. і вище, після уподобаня кореспондента.

Для пацієнтів до Спол. Држав висилає ся такі ліки сечас за посліплатою, а від пацієнтів живучих у Кані жадає ся листовно найперше присилки грошей на заплачене висше згаданого медицини.

Вслухавши такого викладу — забрав ся я до писаня! Коли я кінчив писане третого з ряду листи, приступив до мене той самий жидок та радив мені підписуватись на кінці листів для більшого ефекту: доктор руського відділу в Електр. Медичнім Інституті. Пізнавши вже в першім дні свого урядованя нечисті руки сїм блаженної інституції — поклав я собі задачею пізнати докладно всі тайни сего чудотворного — для хорих — прибіжжя!

На другий день попав мені у руки два вже цікавіші листи, бо від хорих на сифіліс! Один лист походив від Русина, а другий від Німця; німецький лист доручено мені тому, що саме тог дня забракло німецького кореспондента! Зміст обох сїх листів переповів я самому п. „директорові“, а сей казав приписати сїм пацієнтам, зараженим сифілісом, ту саму медицину, що і на болі ревматичні!!

На третій день повторилась та сама історія з приписуванем медицини для хорих!

Всякому, хто хорий на яку небудь слабість — чи то сухоти, чи запалене, хороби венеричні, глухоту, біль в плечах, брак апетиту, ревматичні болі, на рани — усім записуєть ся одно і те саме лікарство. Записують его також як знамените на затверді груди жінки, котрій прісхло молоко! приписуєть ся одно і те саме лікарство!

Кожний отже добре зрозуміє, що се крайно-підле ошукство і подвійний злочин, бо вимагає від легковірних людей тяжко запрацьований гріш, а окрім сего позбавляє хорих рештки фізичних сил та прискорює всякі можливі комплікації слабости, а остаточно і передчасну смерть! Крайна пора, щоби наші люди не давали обманювати ся дурисвіттам та не вірили їх

шумними оголошенням, які часто можна подібати в часописях, особливо сїх які друкують ся в чужих мовах.

Цікаво, що майже всі Русини, які удавали ся о лікарську пораду до „славного“ медичного інституту в яким я працював, поклякували в своїх письмах на часопись „Правду“, в котрій то они довідались про „чудесний“ спосіб лічення згаданого електро медичного інституту.

Всім хорим радимо, щоби удавалася по пораду лікарську всеособисто до найближше перебуваючого лікаря, а не давала себе більше обманювати несовісним людям!

М. Попович-Березинський,
власний свідок висше наведеного
лайдацтва.

Повисше письмо д. М. П. Березинського само за себе говорить. Оно вказує як не мож яснїше, яких лайдацтва допускають ся широко розголошувані медичні заведеня, особливо на несвідомих імїгрантах. Від оголошень чудесних докторів, медичних інститутів і тих подібних „шкіролуців“ аж кишать усякі газети. Правда, деякі часописи до недавна не знали, що сї ославлені доктори оголошувані по часописах ніщо иншого, як лиш дершкіри, але від коли часопись The Collier's Weekly розкрила їх злодійства, не повинно бути у нікого жадного сумніву про їх злодійство і жадна чесна часопись подібних оголошень друкувати не повинна.

Був час коли і „Свобода“ друкувала їх оголошення, але переконавшись, що они лічать не людей а лиш їх кишени — „Свобода“ більше таких оголошень не приймає.

Той сам „інститут“, в котрім робив д. Березинський хотів оголошуватись в „Свободі“ і платити за се кілька сот долларів на рік, але „Свобода“ его предложєня не прийняла. Так само одна подібна інституція в Бофало, Н. Й. хотіла друкувати в „Свободі“ своє оголошенє і платити кілька сот долларів річно, але ми і єї відкинули, як відкинули ми також оголошеня кількох подібних инших докторів і інститутів.

Так як річи стоять тепер, „Свобода“ не друкує оголошеня ані одної фірми, про яку міг би бути сумнів, що она веде свій інтерес нечесно і хоч в наслідок сего „Свобода“ має мало оголошень і менше доходів, то за те маємо чисту совість, що через нашу часопись ніхто не вістане ошуканий.

Єслиб оляк хто з повчитателів довідав ся, що котра небудь фірма з тих, які оголошені тепер в „Свободі“ є нечесною і мав на се докази, ми будемо дуже вдячні, єсли нам про се буде донесено і зробимо з такою фірмою коротку справу.

Вкінці сподїємось, що

слова д. Березинського, який на власні очі бачив, як медичні інститути і окричані доктори лічать людей — не прогомонять безслідно та що всі розумні люди будуть не лише самі уникати чудесних лікарів і мед. інститутів, але ще й других будуть перед ними остерігати.

Іван Ардан.

Поясненє.

Деякі люди ворожо настроєні проти „Союзу“ старають ся всілякими способами підкопати довіре членів до сїї організації, аби самі могли легше ловити в мутній воді рибу.

Деякі одиниці не свідомі цілий сїх панків дали піддауритись і послідними часами два листи „Союзу“ нарікали в письмі до певних людей тому, що „Союз“ казав платити по 25 центів за Календар а по 5 долларів за братські книжки.

Скарги одного і другого члена неоправдані. Уряд „Союзу“ виконує лише те, що поручила ему головна Конвенція, а що за Календар „Союзу“ пороховано 25 центів хоч він тільки не коштує, а за книжки 5 долларів, то се річ зовсім природна. Адже кождий чоловік продає річ дорожше як єї купує. Подумайте де би були бучери, гротерники, готельники і другі купці, єслиб продавали все по тій самій ціні що купують. Кожде братство руське дає раз а деякі і по кілька разів в році бал, представлєне чи иншу забаву на дохід свої каси. Подібню роблять і парафії. Чому ж би одному „Союзові“ не вільно було робити сего, що роблять братства, парафії а навіть продинокі люди? — Союз має право таке саме як і другі — а навіть повинен також дещо заробити на друках, які видає тим більше, що зиск з таких друків іде не де инде а до „Союзової“ каси і що з грошей тих як і всіх дружок Уряд Союзу здає докладне справозданє.

Тому сподїємось, що кождий розумний член „Союзу“ признасть рацію его урядови і не буде слухати Юдів, що підставляють ногу „Союзові“ де лиш можуть.

До Русинів в Нью-Йорку.

Дорогі брати і сестри!

Як Вам відомо, що куплена о. Н. Струтинським капличка в Нью-Йорку уже зовсім не відповідає потребам і вимогам теперішньої громади. Число Русинів в Нью-Йорку зросло від сього часу дуже, і безвипинно, з дня на день збільшає ся. Тому комітет церковний сего дорожко звертає ся до Вас о поміч і підмогу: на горі міста, на Борт стр. є до набути гарна будівля, пригода на церков, за ціну 17,500 дол. Брати і сестри! Подайте нам помічну руку, щоб ми змогли уже від 15 лютого обняти перков в посіданє. Просимо щєраз підперти щиро та гарне діло і завздатєть за всяку, хочби і найменшу поміч, складаємо щироруське Спасибіг.

За комітет церковний:

Даміан Микш
Юліан Демків } пред.
Федір Олійник, кас.
І. Цюприк, секр.

3 днем 1. Фебруара 1907, вітворено

БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ

134 Hudson Str., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слідуєчі справи:

- 1) Пересилає гроші до Галичини, Угорщини, Росії, Німеччини і других країв і держав світа по цінах можливо найтанших і як найскорше. Кождий хто буде посилати через наш Банк гроші дістане сейчас від нас на них повітоване, а скоро гроші дійдуть до краю, вишлемо ему оригінальний краєвий реценсіє.
- 2) Продає шифкарти на різні дні корабельні до старого краю як також в краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку. По кождого хто хоче їхати до краю і купити в нас шифкарту а дасть нам наперед вціти, котрим треном виїхав з дому — ми виждемо на дно а також відпоровадимого его аж на шифу.
- Для тих, що будуть купувати в нас шифкарти в краю до Америки, будем давати як наїточніші інформації, щоби їх країни дістались на місце призначення і не були затерпені до краю.
- 3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом конзуля; перепроводжує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроводжує всякі інші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звисних старокраєвих нотарів і адвокатів.
- 4) Полагоджує справи війскові, як: увільнене від асентирунку, військової контролі, увільнене від вправ і т. п.
- 5) Вирабляє пашпорти для ситизенів виїжджаєчих до краю.
- 6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерті, невивпачення пейди і в других правних американських справах.
- 7) Міняє гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після біжучого курсу.

Крім сего Банк Руских Емігрантів готів служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознакомлені з містом. Банк Руских Емігрантів приймає також гроші до перехованя і платить від них процент.

Всі повисше згадані справи будемо всегда старатись виконувати скоро, точно і чесно та сподіємось, що в сей спосіб повискаємо собі довіре і поперте у якнайшвершого загалу Русиків.

Такого довіря і попертя сподіємось тим більше, що БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ заложено не виключно задля власного інтересу, але і тому, аби причинитись бодай малою цеголкою до загално рускої справи: іменно

десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміграційний Дім в Америці.

Річ се загално звисна, що брак такої інституції як Еміграційний Дім даєсь сильно відчувати усім американським Русинам і еслиб всі другі Русини зробили так само, ми малиби в дуже короткім часі свій власний і величавий Руский Народний Еміграційний Дім.

Про вітворене Банку Руских Емігрантів просимо повідомити також своїх знайомих а при нагоді прислати нам їх адреси.

З поважанем

Дирекція:

Ів. Ардан, гол.

С. Удловский, нас.

А. Савна, секр.

Адрес: Ruthenian Immigrant Bank, House, 134 Hudson Str., New York, N. Y.

Ф. Памм, Країв, ул. Зелена 3, Австрія, Галичина, виготовляє в цім світі знамітні годинки швейцарської "ROSKOPF" докладно на мінути урегульовані по 3 дол. Ті самі правдиві патентовані 4 дол., ті самі з трьома срібними навірками урядово стемпльовані 5 долар. Ті самі правдиві патентовані 7 дол. Ланцюжки срібні урядово стемпльовані і д. міцніші 1.50 дол., дуже міцні 2 дол. При замовленні належить відповідну квитанцію прислати. Оплати від пакки до Америки вносите 50 центів. На жадає послати великий ілюстрований ціни-дерко і оплатно.

David Fuhrman
222 Lackawanna Ave.
SCRANTON, PA.

Виробляє
Братські відзнаки, Шапки,
Пояси, Уніформи, Фани
Шовкові вовняні.
Old Phone 564-R

Виробляє братські, шапки, пояси, уніформи, фани і пробка всякого роду.

С. В. РИЧАРД
1883
Організація
1883

Можете писати до нас до Руских, словенських або польських.
R. H. MORAN, 13 N. Main St., Scranton, Pa.

Соціально-демократичне, популярне помісячно видавництво
"Боротьба"
що виходить-ме в дні 1. січня 1907 в двохрушових книжках та коштує на рік 1 долар.
Адреса для обох видавництв:
Редакція "Землі і Воли",
ул. Броварна ч. 84
Czenowicz, Bukowina

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
Можна его бачити в офісі:
від 8 ої до 10 ої год. рано,
від 2 ої до 4 ої попол.,
від 7 ої до 10 ої вечер.
Old Phone 1269-B

HARRY NEEDLE
Адвокат і Нотар Публичний
Пояскає гроші, на пранерти. Заступає в справах кримінальних і цивільних. Офіси: 910-911 Mears Bldg., Scranton, Pa. Вечерами: Spitz Bldg., Olyphant, Pa. Розуміє по руски, польски і словацки.

**Російська
Охотничья Флота**

Нова пасажирська пароплава діля з Нью Йорку до Роттердама і Лібава або назад без пересідання великими двошрубовими, скорими пароплавами "Смоленск", "Петербург" і "Саратон".
Дорога з Нью Йорку до Роттердама або назад, триває 9 днів; з Нью Йорку до Лібава або назад 12 днів.

Ціна шифкарт:
З Нью Йорку до Роттердама або до Роттердама до Нью Йорку перша класа 70 дол., друга класа 37 дол., третя класа загальна 30 дол.

З Нью Йорку до Лібава, перша класа 87 дол., друга класа 47 дол., третя класа загальна 37 дол.

З Лібава до Нью Йорку: перша класа 87 дол., друга класа 44 дол., третя класа загальна 34 дол.

Кораблі відходять з Нью Йорку
"Петербург", 26. Фебруар.
"Смоленск": 12 Марта.
"Москва": 26 Марта.

Генеральні Агенти:
C. B. Richard & Co.
31-33 Broadway, New York.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review**. Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Partners. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher.
33 FIFTH AVENUE, CHICAGO

— Хто приїде домі домашні адреси своїх знайомих перебуваючих в Америці, тому вишло в презенті або ману Австрії або Америки, або красну книжку до молени.
John Nemeth,
457 Washington Str. New York City.
Коли посилаете адреси, напишіть, що вчитались оголошене в "Свободі".

**Хто бажає інформації
про Бритийську Колумбію**
нехай пише на адрес
Geo. Syrotiuk,
Vancouver, B. C., Canada.
Box 482,

ЧИТАЙТЕ І
Спис книжок, які продаємо:

• Америка.....15 ц.	• Наверхній Грішник.....20 ц.
• Ангел та пустельник і т. і.....15 ц.	• Народний рух австро-угорських Русинів.....15 ц.
• Біблія Велика.....2 дол.	• Новий Завіт.....4 дол.
• Борба клас і чому робітники організують ся.....15 ц.	• Образки і загадки.....10 ц.
• Весела книжочка з образками.....30 ц.	• Оповідання.....15 ц.
• В Старім і Новім краю.....25 ц.	• Оповідання про заздрних богів.....10 ц.
• Гріхи міліонерів і т. п. С. 7.....15 ц.	• Про відступників від рос. православія.....10 ц.
• Дещо в історії православної місії в Америці.....10 ц.	• Про нутро землі.....25 ц.
• Дещо про звирята.....30 ц.	• Підземні скарби.....25 ц.
• Дві левади і т. п. С. 5.....15 ц.	• Покуса.....10 ц.
• Дорога любови, то Божа дорога С. 6.....15 ц.	• Псалтир.....1 дол.
• Емігрант.....15 ц.	• Розмова Поліана, в Русиком.....10 ц.
• Жовіт.....10 ц.	• Руско-англійський словарець.....20 ц.
• Журавлі.....15 ц.	• Релігійні віровари старинних народів.....20 ц.
• Життя Ісуса Христа.....1.50 дол.	• Смерть.....10 ц.
• Життя, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах.....15 ц.	• Стародавні казки та оповідання.....15 ц.
• Зуб за зуб.....10 ц.	• Степові люди.....15 ц.
• Казки про Жидів.....15 ц.	• Страйк.....20 ц.
• Історія Русів в образках.....10 ц.	• Стріляй на смерть, робітничая драма.....15 ц.
• Капітал і праця.....15 ц.	• Улі в Америці.....20 ц.
• Книжка Рахункова.....50 ц.	• Хто з чого живе.....15 ц.
• Календар.....25 ц.	• Як то є люди на землі, в 20 образках.....50 ц.
• Марія.....10 ц.	• Як мужик ходив до царя правди шукати.....15 ц.
• Многострадальний народ, огляд історії українського народу.....20 ц.	• Через кордон.....15 ц.

Атлас цілого світа, англійський, 105 мап, над 300 сторін, подає імена і людність 40.000 міст цілого світа 1 дол.

Міха Сполучених Держав і цілого світа 4 стопи широка а 6 стіп довга (інші продають по 5 дол.) у нас 2 дол.

Адрес треба всегда виписати англійськими буквами і то дуже виразно.

Swoboda, 184 Hudson St., New York

**Одинокий
русский адвокат і нотар
з Галичини
Др. Юліян Чупка.**

Всі справи в судах і у скварів в повітах Люберне і Лякаванна.

Всі справи судові, повновласти, контракти, справи війскові в Галичині.
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
там де банк Неймета.

Приїжджає до Скрентон по Понеділку і Четверга о годині 6 вечером.
402 S. Washington Ave.,
Scranton, Pa.
там де банк Райхмана.

Голодуючу Годинаку за \$3.98 вітхно доси не продавав.
Ми ішлемо Вам до оглянення сю гарну 14-каратовим золотом Подвійне Золочену годинку С. О. D. за \$3.98 і оплати експресу.
Гваранція на 20 літ і ланцюжок в кождою годинкою. Ся годинка не чортіє як другі, тримає добрий час і виглядає як 40-доларова цуро золота годинка, а деякі купці продають її по \$10.00. Ся пішлете вперед \$3.98 дамо вам в дарунок перстень або ніж і оплатимо реджістровану почту червою не будете мусіти платити експресу.
Дармо одна годинка ся купити і спродасте шість. Пишіть чи прислати вам мужеску чи жіночу годинку. 24-38
Globe Mds Co.
Dept. 7, 161 Randolph Str., Chicago, Ill.

**Оден з найбільших
броварів
в Америці.**

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по-Голова від него коштує сего пива, ніколи не болять, то иншого вже не боєсть здорове і буде пити. поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПШТОЮ ХВАЛИТИ, ВО ДОВРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.